

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2018 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział XII Cywilny
w składzie

Przewodniczący: SSO Katarzyna Adamska

Protokolant: Aneta Łokaj

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018 r. we Wrocławiu
na rozprawie
sprawy z wniosku
przy udziale

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym

postanawia:

- I. zakazać uczestnikowi postępowania rozpowszechniania informacji o piątej lokacie wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce;
- II. nakazać uczestnikowi postępowania sprostowanie informacji określonej w punkcie I postanowienia poprzez opublikowanie, w terminie 48 godzin, na profilu Facebook komentarza do posta pod tytułem z dnia r. o następującej treści: „Nieprawdziwe są moje twierdzenia zamieszczone w komentarzu z dnia do posta pod tytułem wskazujące, że gmina zajmuje piątą lokatę wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce”;
- III. oddalić żądanie zawarte w punkcie 2 wniosku;
- IV. w pozostałym zakresie postępowanie umorzyć.

UZASADNIENIE

Kandydat na radnego z okręgu nr do Rady Powiatu z zgłosił w trybie wyborczym wniosek o:

1. zakazanie uczestnikowi postępowania rozpowszechniania informacji o rzekomej piątej lokacie wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce,
2. nakazanie uczestnikowi postępowania sprostowanie nieprawdziwych informacji o rzekomym piątym miejscu Gminy wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce poprzez opublikowanie na swoim profilu na portalu internetowym Facebook posta o następującej treści: „Nieprawdziwe są moje twierdzenia zamieszczone w komentarzu z dnia do posta pn. ” wskazujące, że Gmina zajmuje 5-tą lokatę wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce”,
3. nakazanie uczestnikowi postępowania sprostowanie nieprawdziwych informacji o piątym miejscu Gminy wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce poprzez opublikowanie na portalu Facebook komentarza do posta i pn. ” z dnia o następującej treści: „Nieprawdziwe są moje twierdzenia zamieszczone w komentarzu z dnia do posta pn. wskazujące, że Gmina zajmuje piątą lokatę wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce”;

4. nakazanie uczestnikowi postępowania ..... wpłacenie kwoty 2.000 zł na rzecz Stowarzyszenia .....

5. zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca wskazał, że w czasie trwającej kampanii wyborczej do samorządu ..... umieścił na profilu Facebook, wpis pn. ...., w którym podsumował 8 lat rządów ..... oraz ogłosił swój start w wyborach jako kandydat do Rady Powiatu ..... w ramach listy wyborczej

Dalej wnioskodawca wskazał, że w dniu ..... będący kandydatem do Rady Miasta i Gminy .....

zamieścił pod wskazanym postem komentarz, w którym wskazał, że gmina ..... zajmuje 5 lokatę wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce.

Wnioskodawca podniósł, że stwierdzenie zawarte w komentarzu jest nieprawdziwe i miało na celu zdyskredytowanie zarówno Burmistrza Miasta i Gminy ..... jak i wnioskodawcy ..... opinii wyborców i ukazanie ich jako osób niegospodarnych i narażających gminę ..... na olbrzymie zadłużenie. Podkreślił, że jak wynika z danych opublikowanych przez PAP na piątym miejscu wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce znajduje się Wałbrzych. Wskazał również, że gmina ..... nie znajduje się nawet w pierwszej 20 najbardziej zadłużonych gmin. W ocenie wnioskodawcy, uczestnik podniósł ten zarzut w pełni rozmyślnie, celowo i wyłącznie w celu przedstawienia wnioskodawcy w negatywnym świetle, a przez to uzyskanie dla siebie lepszego wyniku w wyborach.

Uczestnik postępowania ..... nie złożył pisemnej odpowiedzi na wniosek. W toku rozprawy w dniu 25 września 2018 r. uczestnik wniósł o oddalenie wniosku w całości przyznając, że informacja zawarta w jego komentarzu nie była prawdziwa, natomiast tłumacząc ją błędnym zrozumieniem artykułu opublikowanego w internetowym wydaniu Gazety Wrocławskiej oraz działaniem pod wpływem emocji. Uczestnik podniósł również, że niezwłocznie po doręczeniu mu odpisu wniosku zamieścił w komentarzach do posta wnioskodawcy sprostowanie.

W toku rozprawy w dniu 25 września 2018 r. pełnomocnik wnioskodawcy cofnął żądanie zawarte w punkcie 4 pozwu oraz wnioski o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, czemu uczestnik postępowania ..... się nie sprzeciwił.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu ..... na portalu internetowym Facebook ....., na stronie <https://pl-pl.facebook.com/.....> zamieścił wpis pn. .... o następującej treści:

„Za niewiele ponad miesiąc czasu 21 października 2018 r. w całej Polsce odbędą się wybory samorządowe, w których będziemy wybierać spośród kandydatów nasze lokalne władze samorządowe; do Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, do Rady Powiatu ..... do Rady Miasta i Gminy

oraz Burmistrza Miasta i Gminy ..... W wyborach tych będziemy dokonywać wyboru, jak nasze małe lokalne ojczyzny będą wyglądać przez najbliższe 5 lat.

Przez ostatnie 8 lat zawsze wspierałem obecnego Burmistrza Miasta i ..... i jestem dumny z efektów naszej wspólnej pracy na rzecz rozwoju Gminy ..... oraz pracy nad polepszeniem jakości życia mieszkańców naszej Gminy, którą udało nam się wspólnie wykonać jako drużyna kierowana przez ..... Dokładnie pamiętam jak wyglądała nasza Gmina 8 lat

temu i uważam, że wykonaliśmy naprawdę kawał, nie zawsze łatwej pracy, która przyniosła bardzo dużo dobrego dla naszej Gminy, z której każdy z nas obecnie może czuć się chociaż troszeczkę dumny.

Jednocześnie wielokrotnie byłem świadkiem, jak nasz Burmistrz zмага się przez całą obecną swoją kadencję z niesprawiedliwością i dziwnymi układami w Powiecie które okradają mieszkańców naszej gminy niesprawiedliwie dzieląc środki z budżetu Powiatu i pomiędzy Gminami.

Chcąc dalej aktywnie działać na rzecz rozwoju Gminy ale tym razem z aktywnym i sprawiedliwym udziałem Powiatu postanowiłem w najbliższych wyborach samorządowych 21 października 2018 r. ubiegać się o Państwa głosy i kandydować do Rady Powiatu

Będziecie Państwo mogli na mnie zagłosować z stawiając krzyżyk przy moim imieniu i nazwisku pod Gminy

Ubiegając się o Państwa poparcie w rozpoczynającej się dla mnie kampanii wyborczej będę starał się przedstawić moją osobę tym z Państwa, którzy mnie nie znają oraz przypomnieć tym którzy mnie znali - efektami oraz pracą jaką od wielu lat wykonuję społecznie oraz zawodowo na rzecz mieszkańców i rozwoju Gminy.

Przedstawię również konkretny program wyborczy, w którym zaprezentuje jak każdy mieszkaniec Gminy ale też i Gminy może odnieść realne korzyści z rzetelnej i uczciwej pracy Powiatu, który powinien współpracować z każdą Gminą w naszym Powiecie i dbać o dobro wszystkich mieszkańców Powiatu

Zapraszam do śledzenia mojej kampanii wyborczej i oddania głosu na mnie w nadchodzących wyborach 21 października 2018 r. Głęboko wierzę w idee samorządu. Wierzę, że razem uda nam się osiągnąć jeszcze więcej dla każdego mieszkańca Gminy i Gminy których chcę jako Radny Rady Powiatu godnie reprezentować. Nigdy do tej pory nie startowałem w żadnych wyborach. Uważam, że dysponuję odpowiednimi umiejętnościami, doświadczeniem i energią na zrealizowanie pomysłów, które Państwu przedstawię w najbliższym czasie. Dbajmy wspólnie o nasze małe lokalne ojczyzny: o Gminę o Gminę o Powiat aby każdy z nas mógł przez najbliższe 5 lat być dumny z pracy i jej efektów osiągniętych przez ludzi, na których oddamy swój głos."

Profil ten miał około 680 obserwujących.
(dowód: wydruk ze strony internetowej k. 8-10).

W dniu r. kandydat do Rady Miasta i Gminy z Komitetu Wyborczego Wyborców, zamieścił pod postem wnioskodawcy komentarz o treści:

„I komu te brednie, przecież wszyscy widzą co się dzieje, jak można zadłużyć gminę. Nie ma się czym szycić, chyba ta 5 lokata najbardziej zadłużonych gmin w Polsce. Ale to są chyba te sukcesy. Jak tak to szacun panowie i następnym ośmiu lat tak owocnej pracy”.
(dowód: wydruk komentarzy k. 9).

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez Polską Agencję Prasową Gmina nie znajduje się na 5 lecz na 23 miejscu najbardziej zadłużonych gmin w Polsce.
(dowód: wydruk danych ze strony Polskiej Agencji Prasowej, k. 11-19)

Sąd zważył, co następuje

Zgodnie z dyspozycją art. 111 § 1 ustawy z 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011., Nr 21, poz. 112 z późn. zm.) jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- 120
- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
  - 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
  - 3) nakazania sprostowania takich informacji;
  - 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
  - 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
  - 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Wnioskodawca _____, domagający się ochrony prawnej przewidzianej w powołanym artykule, jest kandydatem do Rady Powiatu _____ w ramach listy wyborczej _____, a zatem posiada legitymację czynną do wystąpienia z wyżej opisanym żądaniem.

Postępowanie sądowe w przedmiocie orzeczenia w trybie wyborczym ma na celu umożliwienie osobom ubiegającym się o funkcję radnego lub burmistrza i prowadzącym kampanię wyborczą, podjęcia szybkiej reakcji dla wyjaśnienia, iż określone informacje na ich temat, które ukazały się w materiałach wyborczych, są informacjami nieprawdziwymi, to jest niezgodnymi z rzeczywistym stanem rzeczy. Uregulowanie art. 111 Kodeksu wyborczego daje więc prawo do uzyskania orzeczenia sądowego zawierającego nakaz określonego działania przez podmioty wprowadzające wyborców w błąd. Ma ono na celu przekazanie rzetelnych danych i informacji oraz usunięcie negatywnych skutków jakie były następstwem tego niewłaściwego postępowania.

Warunkiem dochodzenia roszczeń w trybie wyborczym jest rozpowszechnienie nieprawdziwych informacji za pomocą materiałów wyborczych lub też w innych formach agitacji wyborczej. Przesłanką konieczną pozostaje zatem koincydencja czasowa i przedmiotowa szeroko rozumianych wypowiedzi i innych form przekazu z toczącą się kampanią wyborczą i aktem wyboru. W rezultacie w trybie zakreślonym w art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego można dochodzić ochrony jedynie przed tego rodzaju nieprawdziwymi wypowiedziami, które mają charakter agitacji wyborczej, a więc są przekazywane z uwagi na trwającą kampanię wyborczą i pozostają w związku z aktem wyboru, czy też w celu wpływu na wynik głosowania (tak SA w Krakowie w postanowieniu z dnia 6 września 2012 r., I ACz 1253/12).

Odnosząc się do charakteru wypowiedzi uczestnika Sąd zważył, że wypowiedź ta miała charakter agitacji wyborczej. Choć z literalnego brzmienia art. 109 § 1 k.w. agitację należy przypisywać wyłącznie komitetom wyborczym i reprezentującym je osobom, to jednak utrwalone w orzecznictwo stanowisko uzasadnia przyjęcie odmiennego punktu widzenia. Przykładowo Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w postanowieniu z dnia 7 września 2013 r. I ACz 775/13 określił, iż wypowiedzi bądź inne formy agitacji wyborczej mogą pochodzić od kogokolwiek, niekoniecznie od komitetu wyborczego, byleby dały się zakwalifikować jako agitacja wyborcza.

W ocenie Sądu kwestionowana przez wnioskodawcę wypowiedź uczestnika na portalu społecznościowym Facebook niewątpliwie nawiązuje do trwającej w chwili obecnej kampanii wyborczej do wyborów samorządowych. Komentarz znajduje się pod postem pn.

_____ w którym wnioskodawca _____ podsumowuje 8 lat rządów Burmistrza Miasta i Gminy _____ oraz ogłasza swój start w wyborach jako kandydat do Rady Powiatu _____ w ramach listy wyborczej _____

_____ Co istotne jednocześnie wnioskodawca od kilku lat pełni funkcję dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w _____ co za tym idzie ściśle współpracuje w obecnych władzami samorządowymi.

Z tego właśnie względu, w ocenie Sądu, omawiana wypowiedź uczestnika, w której twierdzi on, że „nie ma się czym szczyścić, chyba że tą 5 lokatą najbardziej zadłużonych gmin w Polsce” oraz „szacun panowie i następnych ośmiu lat tak owocnej pracy” może zostać uznana za negatywną agitację wyborczą, ponieważ jest wypowiedzią, która w swej wymowie dyskredytuje osoby dotychczas rządzące, sugerując iż odpowiadają one za znaczny – w skali całego kraju - stopień zadłużenia Gminy _____. Tym samym wypowiedź ta dyskredytuje również wnioskodawcę, który

120
wprawdzie nie był członkiem władz gminnych, nie mniej jednak ściśle z nimi współpracował pełniąc funkcję dyrektora GOKiS. Tym samym komentarz taki, szczególnie powtarzany wśród potencjalnych wyborców może wywołać negatywne nastawienie do wnioskodawcy.

Należy wreszcie zauważyć, że publikacja autorstwa uczestnika miała bez wątpienia charakter publiczny, skoro została zamieszczona w Internecie na portalu społecznościowym i - jak wynika z załączonego do wniosku wydruku ze strony internetowej <https://pl-pl.facebook.com/>

- miała znaczny zasięg, gdyż zapoznało się z nią co najmniej 670 odbiorców.

Skoro więc wniosek spełnia wymogi negatywnej agitacji wyborczej w rozumieniu przepisu art. 111 Kodeksu wyborczego, należało rozważyć, czy kwestionowany we wniosku materiał, zawiera informacje nieprawdziwe.

Sąd zważył, że przepis art. 111 Kodeksu wyborczego dotyczy podawanych w materiałach odnoszących się do kampanii wyborczej faktów, a nie wniosków czy ocen opartych na tych faktach. Tylko fakt ma charakter obiektywny. Każda ocena jest subiektywna, w zależności od punktu widzenia osoby dokonującej oceny. Zgodnie bowiem z orzecznictwem nie można nikomu zabronić wyrażania swoich sądów i dokonywania ocen, o ile nie naruszają one dóbr osobistych innej osoby. Jednakże nawet naruszenie dóbr osobistych, o ile nie wyczerpuje przesłanek z art. 111 Kodeksu Wyborczego, nie podlega ochronie na podstawie tego przepisu, który jako norma szczególna, nie może być interpretowany rozszerzająco (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 1 października 1998 r. sygn. akt I ACz 972/98 OSA 2000/4/16, aktualne także w obowiązującym stanie prawnym).

Podkreślić należy, że w postępowaniu toczącym się na podstawie przepisu art. 111 Kodeksu wyborczego, to na uczestniku postępowania spoczywa obowiązek przedstawienia wystarczających dowodów, że informacja była prawdziwa zgodnie z art. 6 k.c. oraz art. 232 w związku z art. 13 § k.p.c. W niniejszym postępowaniu uczestnik nie udowodnił powyższego, przeciwnie – w toku rozprawy w dniu 25 września 2018 r. przyznał, że informacja nie jest prawdziwa (jest omyłką). Nieprawdziwość tej informacji potwierdza również przedłożony przez wnioskodawcę wydruk danych zamieszczonych przez Polską Agencję Prasową (k. 11-17) z którego wynika, że na piątym miejscu wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce znajduje się Wałbrzych. Gmina nie znajduje się na piątym miejscu wskazanej listy, nawet przy zastosowaniu rozróżnienia na gminy miejskie i wiejskie.

Sąd nie podzielił argumentów uczestnika, zgodnie z którymi wniosek winien podlegać oddaleniu gdyż wpis został dokonany wskutek wadliwej interpretacji informacji zawartej w internetowej publikacji Gazety Wrocławskiej oraz pod wpływem emocji. W ocenie Sądu okoliczności powyższe, nawet jeśli miały miejsce, w żaden sposób nie wpływają na ocenę przesłanek z art. 111 kodeksu wyborczego. Brak jednocześnie możliwości opierania w sprawie rozstrzygnięcia w oparciu np. o przepis art. 5 k.c.

W tych okolicznościach należało uznać, że w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki do uwzględnienia żądania zawartego w pkt 1 i 3 wniosku i doprecyzowania go zgodnie z art. 111 § 4 ustawy kodeks wyborczy. W ocenie Sądu określony w pkt II postanowienia sposób publikacji spełni swoją rolę, gdyż jest adekwatny do skali i zakresu naruszeń, dotrze bowiem do podobnego kręgu odbiorców, co nieprawdziwa informacja.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w pkt I i II postanowienia.

Za nieuzasadniony okolicznościami sprawy Sąd uznał natomiast wniosek o nakazanie uczestnikowi umieszczenia odpowiedniego sprostowania również na swoim profilu na portalu Facebook, skoro na tym profilu nie był umieszczony komentarz będący przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w pkt III postanowienia.

Wobec cofnięcia żądania zawartego w pkt 4 wniosku, w oparciu o art. 355 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono jak w pkt IV postanowienia.

O kosztach postępowania nie orzekano wobec cofnięcia wniosku przez wnioskodawcę w tym zakresie.

Zgodność z oryginałem
Sekretarz Sąd
Sąd Okręgowy w Wrocławiu
Aneta Zajęchowska

